

Elurikkus, kestlik areng, kliima

„Euroopa horisondi“ II samm

Priit Kilgas
priit.kilgas@etag.ee

Projektitüübid ja taotlemine

Projektitüübid

- Research and Innovation Action, RIA
- Innovation Action, IA
- Coordination and Support Action, CSA

Rahastusvõimaluste portaal:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

Teemavaldkond 6: toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond

- 1) Elurikkus ja ökosüsteemiteenused**
- 2) Õiglased, tervislikud ja keskkonnasõbralikud toidusüsteemid primaarsest produktsioonist kuni tarbimiseni
- 3) Ringmajandus ja biomajandus
- 4) Puhas ja saastevaba keskkond
- 5) Maismaa, ookean, vesi ja kliimameetmed
- 6) Vastupidavad, kaasavad, terved ja rohelised maa-, ranniku- ja linnakogukonnad**
- 7) Innovaatiline valitsemine, keskkonnavaatlused ja digitaalsed lahendused rohelse kokkuleppe toetuseks**

Elurikkus ja ökosüsteemiteenused

Kogueelarve 2024: 112 mln eurot (2-8 mln eurot projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.2023 – 22.02.2024;

17.10.2023 – 22.02.2024 (eeltaotlus), - 17.09.2024 (täistaotlus)

Eesmärgid: Toetab ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030, et elurikkuse seisund oleks taas paranemas ja ökosüsteemid oleks kaitstud, samuti Euroopa roheleppe rakendamist.

Üldised aspektid:

- Sünergiad Biodiversa+ jt partnerlustega, missioonidega ja teiste projektidega.
- Levitada tulemusi EC Knowledge Centre for Biodiversity või teistel platvormide abil.
- Anda teaduslikku sisendit poliitikatesse (IPBES, IPCC).
- SSH kaasamine, JRC kaasamine, rahvusvaheline koostöö, multi-actor approach.

Teemade grupid:

- Elurikkuse vähenemise põhjused (1 IA)
  - Märksõnad: mudelid ja sensorid invasiivsete võõrliikide haldamiseks ja avastamiseks
- Elurikkuse kaitsmine ja taastamine (1 IA)
  - Märksõnad: robotsensorid; keskkonnaandmete ülekantavus
- Ühiskonnas ja majanduses elurikkusega arvestamine (3 RIA, 2 IA)
  - Märksõnad: tolmeldajad; majandus ja rahandus; ümberkujundav muutus; looduspõhised lahendused ja põuad; Uus Euroopa Bauhaus
- Elurikkusega arvestavad praktikad põllumajanduses, metsanduses ja vesiviljeluses (5 RIA)
  - Märksõnad: tolmeldajatega arvestamine; põllumajandusmaastike mitmekesistamine; metsa ökosüsteemid; kalade mahevesiviljelus; vähemlevinud põllukultuurid

Kogukondade jätkusuutlik areng

Kogueelarve 2024: 37 mln eurot (3-6 mln eurot projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.2023 – 22.02.2024;

17.10.2023 – 22.02.2024 (eeltaotlus), - 17.09.2024 (täistaotlus)

Eesmärgid: Valdkondadeülene T&A tugeva sotsiaalteaduste komponendiga, mis toetab maa-, ranniku-, ja linnakogukondade kestlikku ja kaasavat arengut.

- Aitab kaasa paremale arusaamisele kliima, keskkonna ja sotsiaalmajanduslikest mõjudest erinevates kogukondades.
- Arendab innovaatilisi poliitikaid, mis vastavad kohalikele oludele.
- Toetab alt üles innovatsiooni kogukondades.

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach
- Koostöö teiste projektidega, JRCga ja Uue Euroopa Bauhausiga.

Teemad:

- Uus Euroopa Bauhaus ja linnade toidusüsteemide ümberkujundamine (IA)
- COVID-19-järgsed muudatused maapiirkondade eluolus ja töökohtades (RIA)
- Arktika kogukondade võimestamine keskkonnaga seotud otsuste tegemisel (RIA)
- Innovatsioon maapiirkondade kogukondades, et valmistada neid ette kliimaneutraalsusele üleminekuks aastaks 2050 (IA)
- Uudsed ja kestlikud äri- ja tootmismudelid põllumeestele ja maapiirkondade kogukondadele (RIA)

Lahendused roheline kokkuleppe toetuseks

Kogueelarve 2024: 133,5 mln eurot (2-19 mln projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.202 – 28.02.2024

Eesmärgid: Euroopa rohelisest kokkuleppes lähtuv ühiskonna ümberkujundamise toetamine.

- Innovaatiline ja erinevatele muutustele vastupidav valitsemine.
- Keskkonnainfo parem kättesaadavus ja integreeritus.
- Digitaalsed ja andmetest lähtuvad lahendused kestlikuks majandamiseks.
- Põllumajanduse teadmiste ja innovatsiooni süsteemi (AKIS) tugevdamine

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach, koostöö teiste projektidega, JRC-ga, ESA-ga.

Lahendused roheline kokkuleppe toetuseks

Teemade grupid:

- Innovatsioon juhtimismudelites ja toetavates poliitikates (2 CSA)
  - Märksõnad: toidusüsteemide ümberkujundamine; meedia ja toitumiskäitumine
- Keskkonnavaatluste kasutuselevõtt ja nende väärtuse tõstmine (1 RIA)
  - Märksõnad: uudsed kaugseire tööriistad
- Digi- ja andmetehnoloogiad kui peamised võimestajad (1 RIA)
  - Märksõnad: robotika ja liitreaalsuse abil töötingimuste parandamine põllumajanduses
- Põllumajanduse teadmiste ja innovatsiooni süsteemi AKIS tugevdamine (6 CSA)
  - Märksõnad: praktiliste teadustulemuste jagamine põllumeestele ja metsameestele; võrgustumine; mahepõllumajanduspraktikad; elurikkus; metsandus; jätkusuutlik loomakasvatus

Teemavaldkond 5: kliima, energia, mobiilsus

- 1) **Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul**
- 2) Valdkondadevahelised lahendused kliimapöördeks
- 3) Jätkusuutlik, kindel ja konkurentsivõimeline energiavarustus
- 4) Tõhus, jätkusuutlik ja kaasav energiakasutus
- 5) Puhtad ja konkurentsivõimelised lahendused kõikidele transpordiliikidele
- 6) Turvaline ja vastupidav transport ning nutikad mobiilsusteenused reisijate- ja kaubaveoks

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

Kogueelarve 2024: 103 mln eurot (4,5-15 mln projekti kohta)

Taotlemine 2024: 12.09.2023 – 05.03.2024

Eesmärgid: Toetab liikumist kliimaneutraalse ja vastupidava ühiskonna ja majanduse poole.

Üldised aspektid:

- Oodatakse koostööd teiste projektidega (ühised üritused, tulemuste jagamine).
- Avatud teaduse nõue (vabalt kättesaadavad loodud tööriistad, mudelite kood avalik jms).
- Mitmel juhul on oluline SSH kaasamine.
- Panustamine kliimaraportitesse ja poliitikatesse, samuti koostöö kliima missiooniga.
- Sünergiad Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA).

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

Teemad:

- Looduslik ja inimtekkeline metaani emissioon ja sidumine (RIA)
- Maismaa jää ja kliimamuutused (RIA)
- Paleoklimatoloogia kasutamine maa süsteemi muutuste mõistmiseks (RIA)
- Kaubanduspoliitika kliima-ja keskkonnamõjude hindamine (RIA)
- Kasvuhoonegaaside riiklikult määratud panused ja teekaardid Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkide saavutamiseks (RIA)
- Kliimamuutuste prognoosid ning esmase ja teisese toorme pakkumine (RIA)
- Maismaa ökosüsteemide roll süsinikuringes ja kliima mõjudes (RIA)

6. klasteri info:

- 27.-28. septembril 2023 toimus Euroopa Komisjoni [infopäev](#)
- Partnerotsingu [portaal](#)

5. klasteri info:

- 17. oktoobril 2023 toimus Euroopa Komisjoni [infopäev](#)
- Partnerotsingu [portaal](#)

Täna tähelepanu eest!